

ÅRSPLAN FOR MAURTUA BARNEHAGE SA

- ✓ EN PRIVAT FORELDREEID BARNEHAGE MED 4 AVDELINGER
- ✓ PBL-A MEDLEM

Dette bør du vite om barnehagen

Lover og rammer for barnehagen

[Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#) er en forskrift til [lov om barnehager](#). Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen redegjør for barnehagens samfunnsmandat, og innholdet skal synliggjøres i årsplanene til barnehagene.

Årsplanen

Alle barnehager er pålagt gjennom lov og Rammeplan å skrive en egen årsplan. Den skal presentere barnehagen på en slik måte at det tydelig kommer fram hvordan personalet jobber med områdene i rammeplanen. I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Kristiansand kommune beskriver først hvordan Kristiansandsbarnehagen vil, bør og skal drive barnehagen. Deretter kommer en beskrivelse av hvordan vi i Maurtua barnehage gjør det i praksis. Helt tilslutt finner man årshjul for de fire avdelingene våre, som gir en beskrivelse av det pedagogiske arbeidet vi jobber med hver måned. Småbarnsavdelingene Rognebær og Bjørnebær har felles årshjul, og de to store avdelingene Blåbær og Tyttebær har felles årshjul.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, de foresatte og personalet. Videre må alle som jobber i barnehagen legge fram politiattest ved tiltredelse. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep.

Barnehagen har mange samarbeidspartnere. Det er blant annet Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, barnevern, skole, universitet. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil alltid bli informert og involvert i saker som gjelder deres barn.

Helsetjenester som omhandler barn er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) som er etablert på tre steder i Kristiansand. Det er Strømme senter, i Aquarama og i Vågsbygd senter. På Familiens hus treffer du helsesøster, familierapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henter hjelp her når det er behov.

Verdier

I Kristiansand er det utarbeidet en [felles verdiplattform](#) for alle de ca.100 kommunale og private barnehagene, der begrepet "Kristiansandsbarnehagen" er etablert. Dette skal gi en større bevissthet om hvem vi er og hvor vi vil. Vår felles visjon er «ET GODT STED Å VÆRE – ET GODT STED Å LÆRE».

Barnehagens formål

Barnehage og skole har fra 2010 endret sine formål slik at de er mer i samsvar med hverandre. Den nye formålsparagrafen ivaretar vår kulturelle tradisjon og mangfold og uttrykker felles verdier. Formålet er forankret i menneskerettighetene og bygger på felles verdier. Barnehagens formål slår fast at barnehagen skal stå for et helhetlig læringssyn der omsorg og lek, læring og danning skal være grunnlag for barns allsidige utvikling. Formålsbestemmelsen tydeliggjør barnehagens samfunnsmandat, og det stilles høye krav til barnehagepersonalet som skal praktisere disse verdiene i daglig samspill med barna og i samarbeid med foreldrene.

Barnehageloven § 1. - Formålet lyder slik:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg, lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på respekt for menneskeverdet, på åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet, slik disse grunnleggende verdiene kommer til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon og i ulike religioner og livssyn, og slik de er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Kristiansand er en flerkulturell by med et mangfold når det gjelder livssyn og religion. Dette møter vi også i barnehagen. Barnehagen skal lære barn om tro og verdier og inkludere alle barn i dette arbeidet. Religiøs oppdragelse er foreldrenes ansvar. Barnehagens besøk i ulike kirkesamfunn, samt markering og formidling av høytider må skje i nær forståelse med barnas hjem. Det er derfor viktig å involvere de foresatte og samarbeidsutvalget om barnehagens planer.

Maurtua er en foreldreid barnehage, og samarbeidet med foreldrene er viktig for oss.

Når det gjelder ulike livssyn i barnegruppen, blir det ivaretatt ved tett dialog med familiene gjennom året. Vi ønsker at alle foreldre tar kontakt med oss hvis det skulle være noe.

Barn skal alltid føle seg inkludert, sett og hørt i barnehagen. I Rammeplanen står det at vi som jobber med barn må være seg sitt yrkesetiske ansvar for praktisering av barnehagens verdigrunnlag bevisst og møte barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt. Videre ønsker vi å la den kristne kulturarven komme til uttrykk blant annet gjennom høytidsmarkeringer og markere andre religiøse, livssynsmessige og kulturelle tradisjoner som er representert i barnegruppa.

Kristiansandsbarnehagen

Vår barnehage er en, av ca. 100 barnehager i Kristiansand kommune. Sammen er vi Kristiansandsbarnehagen! Vår felles visjon er: «ET GODT STED Å VÆRE – ET GODT STED Å LÆRE». Skal vi lykkes med å bli enda bedre, må vi samles om et felles grunnlag for arbeidet vårt. Derfor har vi utviklet noen felles verdier:

"Kristiansandsbarnehagen er et trygt og tilpasset læringsmiljø som utvikler lekne og rause barn med en god selvfølelse".

Derfor lover vi foreldrene dette:

- Barns aktive medvirkning påvirker hverdagen.
- Trygt og tilpasset læringsmiljø som inviterer til lek og utfoldelse.
- Engasjerte, rause og dyktige medarbeidere.
- Stort mangfold av kulturelle opplevelser.

Barnehagens samfunnsmandat er å tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Den skal både være en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre. Barnehagen skal støtte og ta hensyn til det enkelte barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas.

Maurtua – en viktig del av oppveksten.

Først vil jeg ønske alle hjertelig velkommen til et nytt barnehageår i Maurtua. Vi håper og tror dere vil ha en fin tid sammen med oss i det koseligste huset på Odderhei.

Maurtua legger spesielt vekt på to ting i oppstarten, men også i det daglige;

Det første er **trygghet**. Det er et nøkkelord for oss. Ikke bare trygghet for barna, men også for foreldre. Maurtua skal være et trygt sted hvor barn og foreldre føler seg sett og hørt. Vi vet at det er lettere å utvikle seg i et miljø som er preget av trygghet. Vi bruker god tid på tilvenning og ønsker tett dialog med alle foreldre. Barnehagehverdagen er preget av rutiner, faste gjøremål, enkle regler og forutsigbarhet. I tillegg tilrettelegges det for mye lek og opplevelser sammen med trygge voksne forbilder. Vi forstår hvor viktig vår rolle er og vi vet hva som må gjøres i det daglige for at våre barn skal oppleve trygghet, lek og læring.

Det andre er **selvbilde**. Alle barn skal daglig oppleve mestring og få bekreftelser på at de er unike. De voksne i barnehagen vet hva som skal til for å bygge opp et positivt selvbilde for hvert enkelt barn og samtidig ha fokus på godt samhold i flokken. Gjennom fokus på læringsmiljøet (FLIK) de siste årene er vi blitt flinkere til å vurdere hva som påvirker de utfordringene som oppstår i barnegruppene. De ansatte håndterer i dag utfordringene på en mer profesjonell måte og vi ser at hele personalet har fått et faglig løft. Et inkluderende læringsmiljø for barna er viktig for hele læringsløpet. Det er samtidig viktig at barna lærer seg sosiale spilleregler sammen med andre barn og voksne og utvikler vennskap. En venn skal alle ha. Dette vil være essensielt før skolestart og vi bruker mye tid på dette – spesielt i førskolegruppa.

Det å ha venner, sunne forbilder, et godt selvbilde og trygge omgivelser er et viktig grunnlag for allsidig utvikling. Vi skal bidra slik at våre barn får en best mulig start på livet.

Vi er her for dere! Skal dere få mest mulig ut av oppholdet i Maurtua er det viktig at dere har et tett og godt samarbeid med barnehagen. Ta kontakt med avdelingen, daglig leder, samarbeidsutvalget eller styret hvis du lurer på noe. Vi håper dere blir like glad i Maurtua som oss, og at dere bruker vår kunnskap og erfaring i tiden fremover.

PS! Bruk vår hjemmeside (www.maurtuabarnehage.no). Her finner du oversikt over personalet, praktisk info, nyheter o.l. I tillegg finner du bilder av barna, ukeplaner m.m ved å logge deg inn på *mine sider*.

Med vennlig hilsen
Kjetil A. Hauge (100% stolt daglig leder).

Styret 2016/2017

Preben Uppstad (valgt for to år).

Rolle: Styreleder i perioden frem tom årsmøte (mars) 2018.

M: 90952170 preben@sivcon.no

Mette Austrud-Skonhoft (valgt for to år).

Rolle: styremedlem i perioden frem tom årsmøte (mars) 2018.

M: 95173369 mettau@hotmail.com

Nancy Paulsen (valgt for et år - grunnet barn i førskolealder).

Rolle: sekretær/styremedlem i perioden frem til årsmøte (mars) 2017.

M: 99490973 nancypaulsen@hotmail.com

Kjell Gunnar Knutsen (et år igjen av verv).

Rolle: styremedlem i perioden frem tom årsmøte (mars) 2017.

M: 97158457 kjell.gunnar.knutsen@sormiljo.no

Liv-Karin Evensen (et år igjen av verv).

Rolle: styremedlem i perioden frem tom årsmøte (mars) 2017.

M: 47638744 liv.karin@live.no

Tonje Nodeland (ansattes representant frem til årsmøte i mars 2017).

M: 92641222 tonje@nodeland.net

Kjetil A. Hauge

Daglig leder

M: 90174647 kjetil@maurtuabarnehage.no

Styreleders hjørne

Vi i styret ønsker at Maurtua barnehage skal oppleves som en trygg og god barnehage, både for barn, foreldre, ansatte og nærmiljøet. Vi er opptatt av kvalitet i hverdagen, en fornuftig økonomi og utvikling av barnehagen.

Vi er en foreldreeid barnehage som er ekstra avhengige av motiverte og aktive foreldre som kan være med i barnehagens arbeid for å utvikle seg og bli enda bedre. Vi er stolte over å ha et stabilt personale med erfaring og kompetanse. Flere av de faste ansatte har vært med siden starten i 1993 og det har vært lite utskiftning på personalsiden de siste 10 årene. Vi mener dette er bra, både for arbeidsmiljøet, oss som foreldre og selvfølgelig for barna.

Ta kontakt hvis dere lurer på noe eller har innspill til oss i styret!

Vi ønsker store og små lykke til med det nye barnehageåret.

Med vennlig hilsen

Preben Uppstad
Styreleder

Samarbeidsutvalg

I lov om barnehager § 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg, er oppnevning og praktisering av samarbeidsutvalg hjemlet. Samarbeidsutvalg skal sikre samarbeidet mellom barnas hjem og barnehagen.

Hvordan samarbeidsutvalg oppnevnes og praktiseres, er forskjellig fra barnehage til barnehage. Noen samarbeidsutvalg avholder hyppige møter, andre utvalg legger seg på et minimum. Innholdsmessig varierer det også en del mellom barnehagene. Det er viktig å merke seg at barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet skal forelegges samarbeidsutvalget. (§ 4, siste avsnitt i Lov om barnehager).

I Mautua bruker vi første foreldremøte på høsten til å velge nye representanter til SU. Representantene for foreldrene og de ansatte velges for ett år av gangen. Funksjonstiden for eventuelle eierrepresentanter fastsettes av eier.

SU har som oppgave å være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Representantene kan komme med råd og innspill og arrangere dugnader, temakvelder og andre arrangementer som kan skape kontakt mellom hjemmene og barnehagen.

Dersom det oppstår konflikter, skal samarbeidsutvalget arbeide for å finne fram til felles løsninger.

Det er videre naturlig at samarbeidsutvalget særlig drøfter barnehagens ideelle grunnlag. Samarbeidsutvalget bør drøfte praktiseringen av barnehagens formål innenfor de rammer som er gitt av lovens formålsbestemmelse, eventuelle særlige bestemmelser i vedtektene om livssyn eller reservasjon fra den kristne formålsbestemmelsen, rammeplanen og eierstilpasning til lokale forhold.

For mer info om samarbeidsutvalg – gå inn på barnehagens hjemmeside.

Barnehagens mål og satsingsområder

Hel oppvekstsektoren i Kristiansand sitt hovedfokus vil, fra 2013 til 2017 være på utvikling av læringsmiljøet i prosjektet FLiK. Tilnærmet alle barnehager og skoler i Kristiansand deltar i dette prosjektet.

FLiK står for Forskningsbasert Læringsmiljøutvikling i Kristiansand. Forventet effekt av dette arbeidet skisseres slik:

- 1. Bedre faglig og sosialt utbytte for barn og unge i barnehage og skole.**
- 2. Færre segregerende tiltak i barnehage og skole.**
- 3. Trivsel og opplevd tilhørighet i barnehage og skole er bedret og mobbing er redusert.**

For å lykkes med dette skal vi lære av forskning som finnes på området i tillegg til at dedikerte forskere skal følge det vi selv gjør i prosjektet. Hver enhet er kartlagt i forhold til trivsel, atferd, språk og sosiale kompetanse hos barna (T1 i 2013 og T2 i 2015). På bakgrunn av resultatene for vår enhet skal personalet analysere og komme fram til gode tiltak til beste for barna og det læringsmiljøet hvor de hører til (pedagogisk analyse). Barnehagen skal videreutvikle sin kunnskap og praksis for å legge til rette for et bedre og mer inkluderende læringsmiljø for hvert enkelt barn.

I Maurtua barnehage har vi deltatt på to spørreundersøkelser, forholdsvis i 2013 (T1) og 2015 (T2). Vi er svært fornøyde med utviklingen fra T1 til T2, og vi er spesielt stolt over resultatene i forhold til vennskap. Dette fikk vi gode resultater på, både i T1 og T2. Vi ønsker å jobbe videre med:

- Lek
- Sosial kompetanse

Våre tiltak for 2016-17:

Lek: Vi vil ha fokus på de voksnes rolle i barnas lek. Vi ønsker at de voksne skal være aktive i lek, og være bevisste på sin rolle. Vi skal stimulere barns lek, støtte barna i forhold til språk, videreutvikle leken, og skape rom for at barna også kan skjerme leken.

Sosial kompetanse: Vi i Maurtua er opptatt av at barna skal kunne samhandle positivt med andre i forskjellige situasjoner. Gjennom bevisst arbeid ønsker vi å lære barna tidlig å bry seg om hverandre, løse konflikter og spille/sette seg inn i andres situasjon. Dette vil vi ha mye fokus på både i samlingsstunder og i dagligdagse situasjoner gjennom hele året.

Danning gjennom omsorg, lek og læring

Det helhetlige synet på læring er spesielt for barnehagen som pedagogisk virksomhet. Barn lærer gjennom omsorg, lek og danning. Rammeplan for barnehager sier at «Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Danning rommer alt dette.»

Trygghet og omsorg er av den aller største betydning i de første leveårene. Muligheten for å kunne gi og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Gjensidig samhandling med barn og voksne i lek og læring er en forutsetning for barnets danning. Voksne er rollemodeller i alt de gjør.

Fra Rammeplanen: «Gjennom gode dannelsprosesser settes barnet i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.»

«Danning setter barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.»

Anne Schelderup (pedagog, foreleser og forfatter)

I Maurtua vil vi gi barna omsorg og trygghet gjennom en forutsigbar barnehagehverdag. De voksne skal se hvert enkelt barn som unikt.

Vi skal være gode forbilder og tett på barna slik at vi kan veilede og lære dem til å:

- bry seg om andre
- dele
- vente på tur
- utvikle et godt selvbilde
- bli selvstendige
- løse konflikter
- vise empati

De voksne skal være til stede for barna, sette tydelige grenser, gi veiledning underveis og legge til rette for gode mestringsopplevelser.

De voksne er rollemodeller i måten de samarbeider/ behandler og snakker til, med og om barn og voksne.

I Maurtua skal vi behandle hverandre med respekt. Vi synes det er viktig at vi svarer når andre snakker til oss, sier «tak» når vi får noe og kan si «unnskyld». Det å kunne gi hverandre gode ord, gjør noe med selvfølelsen.

I Maurtua ønsker vi at alle barn skal oppleve at de er betydningsfulle og viktige for fellesskapet: Du er god nok som du er.

Lek

Hvordan arbeider barnehagen med lek?

Mange ulike aktiviteter og pedagogiske metoder konkurrerer om plass i barnehagehverdagen, men fremdeles kan ingenting måle seg med leken, som er barnets egen iboende kraft. Leken kjennetegnes av at den er spontan, frivillig og styrt av barnets indre forestillinger, erfaringer og fantasier.

Leken har en fremtredende plass i barns liv og derfor i barnehagen. Det er umulig for barn å la være å leke. Noen aktiviteter i barnehagen planlegges av personalet i forkant, dette er formell læring. Andre læringssituasjoner (uformell læring) er de som bare oppstår her og nå, fordi barna blir opptatt av noe. Begge situasjonene har en pedagogisk hensikt og er viktige for barns læring.

Hva lærer barna i leken?

Turtaking - følge spilleregler - øve på sosiale koder – timing - lærer å lese det sosiale spillet - ta imot beskjeder - gi beskjeder – lytter - bli lyttet til - lære å løse konflikter – lære å forhandle og fordele roller - lære om fleksibilitet - lære å regulere atferd - ta initiativ – lære å "hemme seg" – lære et rikt og variert språk - øke ordforrådet - Bearbeide vanskelige følelser - Empati - sette seg inn i andres situasjon - prøve ut roller- få mulighet til å prøve og feile – mestring - bruke fantasien – oppøve oppmerksomhet og konsentrasjon - tilegne seg kunnskap....

Lek og læring går hånd i hånd for små barn. I leken/ rolleleken kan barna tilegne seg kunnskap, sosiale ferdigheter, utvikle språket, bearbeide følelser, lære seg normer og verdier. Leken bidrar til livsglede, entusiasme, motivasjon og utvikling. Barnet leker med utgangspunkt i sin nysgjerrighet, sine evner og forutsetninger. Det er derfor viktig at barnehagepersonalet utvikler høy kompetanse på lek. Forskning viser at når barn og foreldre blir spurt om hva som er det viktigste i barnehagen, er svaret entydig - vennskap og lek!

I barnehagens rammeplan understrekes det at barn som ikke deltar i lek, holdes utenfor eller ødelegger andres lek, må gis særskilt oppfølging. Barn trenger voksne som støtter, stimulerer og gir utviklende innspill til rolleleken. Barnehagen skal legge til rette for variert lek som gir mulighet for læring, gode opplevelser, glede og mestring for alle barn.

Leken er vel det vi ser på som noe av det viktigste i barnas hverdag. Den har en egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Dette er noe vi prioriterer høyt, og det settes derfor av mye tid til barnas frie lek i barnehagen. Leken er veldig viktig for barnas utvikling, å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. Lek er selvfølgelig noe av det som vil prege barnas hverdag i barnehagen mest.

Lek krever en rekke ferdigheter hos barnet. Det må kunne skille lek og virkelighet, det må handle i tråd med sin rolle og barnet må kunne bidra i lekens utvikling. I leken tilegner barna seg en rekke kunnskaper om kroppen sin, om sosiale spilleregler, om fysiske forhold som form, vekt og volum. De lærer å bruke språket, både verbalt og non-verbalt, og de utvikler motoriske ferdigheter. Gjennom leken styrker barnet sin identitet og selvfølelse.

Vi ønsker at alle barna skal delta i lek, at de skal utvikle ferdigheter slik at de behersker aldersadekvate lekeaktiviteter som funksjonslek, imitasjonslek, rollelek, konstruksjonslek og regellek. Det er selvsagt også viktig at barna utvikler evne til å leke sammen med andre barn. Vi ønsker at leken skal oppleves som lystbetont og at barna skal få bruke fantasi og kreativitet.

Vi ser at noen barn er veldig glad i rollelek på smårommene, mens andre liker seg best med bordaktiviteter. Noen liker å leke med mange samtidig, mens andre synes det er best bare å leke med en. Barn er forskjellige og det må vi respektere. Det er viktig at vi som voksne er med på å stimulere til god rollelek. Vi kan være med på å gi barna ideer til lek ved å ta dem med på felles opplevelse i og utenfor barnehagen.

Vi som gode forbilder på avdelingene er med på å støtte, oppmuntre og inspirere barna i deres lek. Dette medfører trygghet og læring i hverdagen.

I Mautua barnehage ønsker vi at:

- Barnet har stor medvirkning når det gjelder sin egen hverdag.
- Frilek og rollelek har en sentral plass der både barn og voksne deltar.
- Barnets interesser blir ivaretatt
- Gjennom dramaaktiviteter utvikler vi gode «lekevaner».
- Barna leker sammen og har venner
- Barnet utvikler god selvfølelse og får anerkjennelse

Barns medvirkning

Hvordan arbeider barnehagen med barns medvirkning?

Barns medvirkning er nedfelt gjennom FN's barnekonvensjon og i lov om barnehager (§3). Barnekonvensjonen art. 12 slår fast at *barnet skal ha rett til å gi uttrykk for sine synspunkter i saker som berører det, og barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.*

Medvirkning må ikke forveksles med medbestemmelse. Det innebærer at barn skal delta aktivt i utformingen av barnehagens innhold. Barn har rett til å få støtte i å uttrykke seg, bli synlige og ha en påvirkning i sin egen hverdag. Barna skal jevnlig få muligheten til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering gjennom personalets ulike arbeidsmåter. Videre må barnehagen organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns innspill.

I Mautua fokuserer vi på å lytte. Hvert enkelt barn skal kjenne på at deres erfaringer og ønsker blir tatt på alvor. Det betyr at de voksne må ha et syn på barn, som deltagende subjekter. Vårt utgangspunkt er at vi oppfatter barns rett til medvirkning, slik at hvert enkelt barn har rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor, og har virkning i felleskapet.

De yngste barna i barnehagen uttrykker seg aller mest gjennom kroppslige handlinger og det nonverbale språket. Vi forsøker å se, tolke og være støttende stillaser for dem, slik at deres muligheter for medvirkning også skal være tilstede.

I praksis betyr det at vi blant annet daglig har ett nytt ordensbarn på avdelingen, som har ansvar for ulike arbeidsoppgaver. Barnet er sentral i samlingsstund, og i praktiske oppgaver på avdeling. Særlig rundt måltidsituasjonene, er det mange ulike oppgaver for dem å utføre. I disse situasjonene tilstreber vi at det aktuelle barnet får kjenne at dets stemme og ønske har en betydning.

Ved bursdagsfeiring, legger vi opp til at hovedpersonen får bestemme og prege sin dag så mye som mulig. I ukes planleggingen vår, er vi bevisste på å gi barna rom for frilek, der de selv kan velge innholdet i leken.

Inkludering og likeverd

Inkludering er fundamentet i barnehagens verdigrunnlag. Barnehagen skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet i forhold til funksjonsnivå, alder, kjønn, kultur/ språk og familiebakgrunn. Rammepplanen er tydelig på at barnehagen skal være et inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn. Personalet har ansvar for at alle barn får oppleve at de selv og alle i gruppen, er betydningsfulle personer for fellesskapet.

Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvisning, mobbing og vold. Inkludering betyr at man må endre helheten, slik at alle finner en plass der. Miljøet må tilpasse seg barnet, ikke motsatt. Inkludering er en kontinuerlig prosess, som man aldri blir ferdig med. Barn skal være inkludert - ikke bare plassert i en barnehage. En ny definisjon på mobbing er lansert etter at det i Kristiansand er forsket på mobbing i barnehagen. Den lyder slik: *Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/ eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet* (Fra rapporten [Hele barnet – hele løpet](#); Mobbing i barnehagen, 2015)

For oss i Maurtua er det viktig at alle skal oppleve tilhørighet og føle seg inkludert og verdsatt. Vi er alle forskjellige, men det er likevel viktig at alle føler seg som en del av fellesskapet. Vi har aldersbaserte avdelinger, og er opptatt av individuell tilrettelegging for best mulig utvikling hos hver enkelt.

For å oppnå dette må barna føle seg trygge i samhandling med andre barn og voksne.

Måten vi jobber mot dette er:

- Vi setter av god tid til tilvenning og innkjøring av ny barnegruppe på høsten. Tilvenningen av nye barn skjer i tett oppfølging av barnets foreldre
- Tidlig på høsten jobber vi med temaet venner / vennskap. Her legger vi vekt på sosial kompetanse. Vi fokuserer på de gode sidene hos hvert enkelt barn, og jobber med å fremheve de slik at de blir synlige for hele barnegruppen. Alle barn er like verdifulle, og har en viktig plass hos oss.
- Gjennom året, fremhever vi positiv adferd, og fokuserer på å gi positive tilbakemeldinger til barna. Vi ser på det som viktig med tilstedeværende voksne, for å få med seg og applaudere positiv adferd.
- Vi ønsker at alle barna hos oss skal ha en venn. Tilstedeværende voksne bidrar som brobyggere, for de barna som trenger litt hjelp og støtte i samhandling med andre barn.

Dette jobber vi med gjennom samtaler med barna, observasjoner, veiledning ved konflikter og Flik. Vi bruker også rollespill og hånddukker for å synliggjøre dette for barna. Hos oss har vi nulltoleranse for mobbing, og av erfaring har vi sett at god sosial kompetanse er viktig for å hindre utviklingen av negativ adferd.

Likestilling

Hvordan arbeider barnehagen med likestilling?

Det er et nasjonalt mål å øke andelen mannlige ansatte i barnehage og at likestilling mellom kjønnene skal gjenspeiles i barnehagens pedagogikk. Barnehagen skal oppdra barn til å møte og skape et likestilt samfunn. Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen. Barnehagens materiell og utstyr må stimulere til allsidig lek. Barnehagen skal legge til rette for at barn kan opparbeide mot og selvtillit til å være seg selv og velge fritt ut fra hvem de er, mer enn de forventninger som ligger i kjønnsrollene. I barnehagen lærer gutter og jenter om hvem de er og ikke minst om hvem de kan bli. En reflektert holdning til kjønnsroller i personalet er derfor avgjørende.

I Maurtua ønsker vi å legge til rette for at både gutter og jenter skal ha like muligheter. Vi vet at man ofte tilegner gutter og jenter spesifikke egenskaper. Gutter kan for eksempel bli sett på som fysiske og bråkete, og jenter som rolige og mer omsorgsfulle. Vi prøver å være bevisste på å gi alle barn i Maurtua like muligheter, uansett kjønn. Vi jobber med å møte gutters utprøving av det å være gutt, og utfordre dem i valg av aktiviteter. Jentene trenger også reflekterte voksne for å stimuleres i lek. Vi voksne er forbilder, og personalet ønsker å fortolke og møte jenter og gutters lek og væremåter på en respektfull og god måte. Vennskap på tvers av alder og kjønn ønsker vi også å bevisst fremme. Blant personale i Maurtua er vi en overvekt av damer, med unntak av fire menn. Vi ønsker på sikt å øke antallet av menn, slik at det blir en jevnere fordeling. Hos oss skal alle barn bli sett, hørt, inkludert og respektert for den de er. Vi ønsker at barna skal få velge hva de vil leke med ut ifra interesser og ikke ut ifra kjønn. Alle leker er tilgjengelige for alle og barna skal fritt få velge. Det skal være jevn fordeling av "typiske gutte og jente leker". Vi har også god barnelitteratur som både passer for gutter og jenter.

Personalet skal også vær bevisste på hvordan vi møter det enkelte barn/ familie som kommer til barnehagen. Vi skal ha fokus på barnet og ikke på de ytre faktorene.

Progresjon

Antall år i barnehage før skolestart kan variere. Likevel skal aktivitetene tilpasses og forbeholdes de enkelte aldersgrupper. Alle behøver ikke være med på alt. Barnehagen skal skape en progresjon i innholdet og bidra til utfordringer for barna, slik at hvert barn til enhver tid har noe strekke seg etter. Opplevelser, aktiviteter og utfordringer skal øke i takt med alder og modning. Det er de ansattes ansvar at denne progresjonen finner sted. Alle barn er unike individer. De har alle sin personlighet med sine egne erfaringer. Vi skal ta utgangspunkt i det barna kan når de kommer til oss, gi de utfordringer etter deres ståsted og hvem de er. Progresjonen skal følge hvert enkelt barn og ikke en bestemt gruppe. Barnehagen skal trigge barnas nysgjerrighet og lysten til å lære. Vi ønsker også å gripe barna i mestringsøyeblikk, veilede og selv være gode forbilder for barna. Vi i Maurtua har fokus på gi barna god omsorg. Dette er viktige brikker for barnas selvbylde. Barn som er trygge på seg selv og de andre i barnehagen tar lettere til seg inntrykk, noe som er viktig for en god utvikling.

Vi i Maurtua har aldersbaserte avdelinger.

Rognebær(0-2):Omsorg er viktigst her, de minste får en god start med trygge rammer og voksne som er på gulvet.

Bjørnebær (2-3 åringer): I denne alderen er det mye som skal testes ut. Det er viktig at de voksne er til stede i utforskerprosessen.

Tyttebær og Blåbær (3-6 år): På disse avdelingene er det noe større spredning i alder. De yngste barna får noen å strekke seg etter, mens de eldste kan hjelpe de yngre.

Barnas sosiale ferdigheter er viktig i deres utvikling, vi voksne har fokus på å være gode rollemodeller for barna.

Førskolebarna har eget opplegg i forbindelse med skolestart.

Hvordan jobber barnehagen med de 7 fagområdene?

Kommunikasjon, språk og tekst

All samhandling er kommunikasjon. Å utvikle språket, både verbalt og non-verbalt, er av stor betydning. Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og får en økende innsikt i seg selv. Språket gir identitet og tilhørighet.

Kommunikasjon er avgjørende for den intellektuelle, emosjonelle og sosiale utvikling. De voksne er forbilder for barnas bruk av språk, og må derfor være tydelige og beviste på hvordan de kommuniserer med barna.

I leken kommuniserer barn og utvikler språket

Slik gjør vi det:

- Vi bruker konkreter når vi snakker med barna, men da spesielt i samlingsstunder. Blant annet ved bruk av flanellograf, gjenstander og figurer.
- Vi bruker de riktige begrepene når vi benevner ting.
- Snakker mye med barna i samlingsstunden- der vi bruker eventyr, sanger, rim og regler .
- Vi tar utgangspunkt i en bok / eventyr og knytter inn flere fagområder til en spennende, lærerik og lekende opplevelse for barna.
- Bøker er tilgjengelig med alders og tematilpasset innhold.
- Vi leser mye sammen med barna, slik at de kan bli glade i å lese bøker.
- Vi leker med bokstaver og tall
- Vi lytter til høytlesing og øver på å gjenfortelle det vi har lest.

Kropp, bevegelse og helse

Barn er fysisk aktive, og de uttrykker seg mye gjennom kroppen. Grunnleggende motoriske ferdigheter og god helse utvikles i barnehagealder. Gjennom kroppslig mestring utvikler barn en positiv selvoppfatning og bevissthet om kropp og helse. Barnehagen skal bidra til gode vaner og sunt kosthold.

Å få klatre og bevege seg fritt er viktig og gøy for alle barn

Slik gjør vi det:

- Vi har faste turdager hver uke. Vi deler barna inn i grupper etter alder når vi går på tur.
- Vi legger til rette for at barna i størst mulig grad kler av/ på seg selv.
- De minste er ofte ute tidlig på formiddagen, slik at de får mulighet til å leke før de skal sove.
- Vi prioriterer utetid – både i barnehagen og ved div. turer. Her gir vi barna forskjellige muligheter for å mestre ulike grovmotoriske utfordringer.
- Vi har gode aktivitetsmuligheter - både inne og ute.
- Ha fokus på god hygiene og et sunt og variert kosthold gjennom hverdagsrutiner og måltid. Håndvask før hvert måltid og etter hvert stelle/toalettbesøk.
- Vi har fokus på de finmotoriske bevegelsene i det daglige og ønsker blant annet at barna etablerer et riktig blyantgrep før skolestart.

Kunst, kultur og kreativitet

Kreative aktiviteter er en del av barnehagens hverdag. Et mangfold av kulturuttrykk vil gi barn verdifulle inntrykk og lære dem å uttrykke seg gjennom de mange kulturelle språk.

Barnekulturen utvikles gjennom leken og barnehagens oppgave blir å utvikle, bevare og stimulere barnets nysgjerrighet og forskertrang

så rikt og allsidig som mulig. Kulturelle opplevelser og å skape noe felles, bidrar til samhörighet.

Å få lov til å eksperimentere og leke med utrykk og materialer gir skaperglede

Slik gjør vi det:

- Vi bruker sang (med og uten bevegelser), dans, musikk og instrumenter.
- Forskjellige aktiviteter hvor sansene brukes aktivt.
- Dramatisering av eventyr/ fortellinger.
- Vi øver på å fremføre noe for andre.
- Førskoleklubben har "Dyrene i Hakkebakkeskogen" som fast skuespill som de fremfører på våren for foreldrene.
- Lek med ulike naturmaterialer som vi finner i skogen.
- Barna er i fokus når vi lager ting. Her er prosessen viktig – ikke resultatet. Barna skal gjøre ting selv og oppleve gleden av å mestre de forskjellige teknikkene vi bruker.
- Alle avdelinger vil ha utstillinger av barnekunst i løpet av året.

Natur, miljø og teknikk

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Friluftaktiviteter og utelek er en del av barnehagens hverdagsliv. Nærmiljøet gir muligheter for ulike erfaringer i forhold til å lære om samspill i naturen og mellom mennesket og naturen.

Barnehagen skal bidra til at barn får undre seg, eksperimentere, systematisere og samtale om fenomener i den fysiske verdenen og videre erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.

Hvis vi blir glad i naturen, ønsker vi å ta vare på den

Slik gjør vi det....

- Vi skal være mye ute (uansett vær - uansett årstid).
- Lære om naturen og undre seg sammen med barna. Barna skal lære å ta vare på naturen og samtidig lære om ulike dyr, planter og insekter.
- Bli kjent med de 4 ulike årstidene. Vi følger årstidene; hva skjer i naturen, hvorfor skjer det og når!
- Kildesortering/ gjenvinning er en naturlig del av hverdagen. I Mautua har barna fokus på resirkulering for eksempel ved opprydding etter måltidene.
- Barna møter tekniske hjelpemidler på de to store avdelingene som iPad.

Undring og refleksjon får sin naturlige plass hvis vi har tid til å lytte

Etikk, religion og filosofi

Norge er i dag et flerkulturelt samfunn.

Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne og humanistiske kulturarven. Barnehagen skal gi rom for undring og samtaler og møte barnas spørsmål med respekt.

Slik gjør vi det....

- Vi har fokus på hvordan vi er mot hverandre og sosialt samspill i hverdagen.
- Vi som voksne skal være gode rollemodeller for barna og være bevisst vår oppførsel og profesjon.
- Vennskap: Vi er opptatt av respekt og toleranse for hverandre
Hva gjør oss glade/ hva kan vi gjøre for at andre blir glade!
- Ha fokus på å hjelpe hverandre: veileder barna i konflikt- situasjon
- Vi bruker hverdags situasjoner som skjer i barnehagen som for eksempel måltider og under påkledning til å oppmuntre og hjelpe hverandre.

- Vi markerer kristne høytider og tradisjoner.
- Samtale om innhold i høytidene som jul og påske. Vise respekt for andres religioner og valg.
- Vi ser verdien og viktigheten i å bli bedre kjent med andre religioner og kulturer for lettere for å forstå vår egen.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.

Barnehagen er en del av et nærmiljø som gir muligheter for læring og utforskning

Gjennom barns erfaring med medvirkning i barnehagen får de en første kjennskap til demokratiske prinsipper. Slik utvikles tillit til egen deltakelse i, og påvirkning av fellesskapet.

Barnehagen skal utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett. Det innebærer blant annet at vi blir kjent med at samene er Norges urbefolkning og får kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.

Slik gjør vi det...

I Maurtua barnehage har vi først fokus på at barna skal bli kjent med selve barnehagen. Når barna er trygge i barnehagens områder inne som ute, er det på tide å utforske nærmiljøet.

- Alle barna på Bjørnebær, Blåbær og Tyttebær har en fast turdag i uka. Barna deles inn i grupper etter alder. Barnehagen har et eget turområde som vi kaller for Bjørnebærhiet.
- Rognebær har turer, men ikke en fast dag.
- Vi utforsker nærmiljøet vårt for å bli kjent med hva som finnes av andre naturområder, boligfelt og lekeplasser. Vi lærer om trafikk og trafikkregler når vi går på tur.
- I løpet av barnehagetiden vil alle barna få kjennskap til landet vi bor i og stedet vi bor på. Vi har flere besøk til Søm kirke, der er vi i forbindelse med jul og påske. Førskolebarna deltar også på felleskor der. Vi har turer til nærbutikken og skolen barna skal begynne på når det nærmer seg skolestart.
- Vi blir kjent med andre kulturer som er representert i barnegruppen.
- Barna hører om samene som urbefolkning.

Antall, rom og form

Lek er drivkraften i all læring, også i utviklingen av barns forståelse for matematiske begreper.

Barna utforsker disse begrepene i leken, og leken utvider forståelsen. I arbeidet med antall, rom og form får barna erfaringer med klassifisering, ordning,

sortering og sammenligning. Barnehagen skal legge til rette for at barna har tilgang til og tar i bruk ulikt materiell som spill, tellemateriell, klosser, IKT, teknologi o.l

Mengder, tall og størrelser finner vi mye av i hverdagen og i leken

Slik gjør vi det ...

- Vi bruker telling i hverdagssituasjoner.
- Barna hjelper til med matlaging. Barna blir her kjent med matematiske begreper som måle/dele, volum og lengde på en lekende måte.
- Vi bruker kims lek, forskjellige puslespill og memory.
- Avdelingene tar i bruk litteratur hvor antall, rom og form brukes.

- Vi lærer barna forskjellige spill og reglene til disse.
- Vi bruker IKT(spesielt iPad på avdelingene).
- Vi vet at konstruksjonslek er viktig – alle avdelinger har derfor lego/duplo, klosser, magneter o.l tilgjengelig for barna.

Planer for overgang barnehage - skole

Det skal legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte og glede seg til å begynne på skolen. Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for at det blir en god sammenheng for barnet. Dersom det er behov for spesiell tilrettelegging for enkeltbarn, skjer dette i nært samarbeid med barnets hjem. I Kristiansand kommune er det lagt opp til rutiner for overgangen mellom barnehage og skole og et overføringsskjema for hvert barn skal utarbeides sammen med foreldrene.

En gang i uka samles de eldste barna for å ha førskoleklubb. Dette er en skoleforberedende klubb, der vi har fokus på mestringfølelse, gruppetilhørighet, samt grunnleggende faglige ferdigheter. Klubben skal være gøy og spennende, og samtidig gi barna en liten smakebit på det som nærmer seg.

Dette jobber vi med:

- Lek
- Mestring
- Selvstendighet
- Rekke opp hånda, lytte til andre og selv ta ordet
- Konsentrasjon
- Språk og begrepsforståelse
- Bokstaver, skrive navnet
- Rim
- Førmatematikk, tall og telling, geometriske figurer
- Tegning og fargelegging

Hvert år avslutter vi førskoleklubben med et skuespill om dyrene i Hakkebakkeskogen. Førskolebarna har hver sin rolle, og skuespillet blir fremført for foreldre og søsken. Vi har tilhørende overnatting for førskolebarna, sammen med de voksne som jobber med klubben. Når våren kommer og det nærmer seg skolestart, fyller pedagogiske ledere ut et overføringsskjema på hvert barn. Dette skjemaet sier litt om barnets interesser, sosial kompetanse, språklige ferdigheter, motoriske ferdigheter og annen informasjon det er nyttig at skolen får. Foreldre og pedagogisk leder går gjennom skjemaet sammen før det leveres til skolen.

I mai drar vi også på besøk til Dvergsnes skole. Her får vi omvisning i klasserom, på SFO og vi får leke ute når det er friminutt.

Dersom vi har barn som trenger ekstra oppfølging i overgangen fra barnehage til skole, settes det opp overgangsmøter. Her deltar også barnets foreldre.

Foreldresamarbeid

Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er foreldrenes ansvar i følge barnekonvensjonen og barneloven. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet.

Både foreldre og personale må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er personalets oppgave å forvalte. Barnehagen må forholde seg til foreldre enkeltvis, og samtidig hele gruppa. Foreldre skal være trygge på at barna deres får omsorg, blir sett og respektert og at de får delta i et fellesskap som gjør dem godt.

I tråd med Barnehagelovens formålsparagraf (Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem), er vi opptatt av å ha et godt og nært samarbeide med foreldre.

- Barnehagen har rutiner for å ivareta den daglige kontakten med foreldre / foresatte gjennom informasjon mellom barn og barnehage ved bringe og hente situasjon.
- Besøksdag for nye barn i juni.
- Vi skriver ukesplaner for hver avdeling. Disse kan foreldrene følge ved å gå inn på barnehagens hjemmeside.
- Foreldremøte i september hvor representanter for SU velges og foreldre får utfyllende info fra hver avdeling angående barnehagehverdagen. Vi åpner opp for spørsmål og diskusjon. Styreleder og daglig leder kommer også med nyttig informasjon.
- Foreldresamtaler med hver enkelt foreldre, eller foresatte hver høst og vår. Ved behov kan foreldre få ekstra samtale.
- FN-dag markeres rundt 24. oktober med høstfest-arrangement i barnehagen. Vi samler inn penger til veldedighetsformål.
- Luciadag som feires 13. desember.
- Maurtua barnehage er en andelsbarnehage. Vi gjennomfører dugnad to ganger i året, en om høsten og en på våren. Dette er både trivelig og sosialt.
- Sommeravslutning i juni.

Hvordan barnehagen dokumenterer, vurderer og justerer praksis

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som har rutiner og metoder for å sikre at man hele tiden lærer av egen praksis. Dette skjer i stor grad gjennom arbeidet med FLiK og pedagogisk analyse. Gjennom dokumentasjon og vurdering kan vi gi foreldre, lokalmiljø og barnehagemyndighet informasjon om vår virksomhet, som gir mulighet til å fornye og forbedre barnehagen. Vi skal dokumentere hva barna opplever, hvordan de trives og hva de lærer i barnehagen. Dette bør brukes til refleksjon og eventuelt føre til endret praksis. Et etisk perspektiv må legges til grunn når barnehagen dokumenterer og vurderer barns lek og læring. Sentrale spørsmål kan være: Hva skal vurderes? Hvem skal vurdere? Hvordan skal det vurderes? Når skal vi vurdere?

Vi i Maurtua har fokus på hvert enkelt barn, vi vil at alle barna skal bli sett og hørt daglig. Alle avdelinger har gode rutiner for at dette skal gjennomføres. Barnas utvikling er individuell, men dersom det er store avvik setter vi i gang tiltak. For å få til dette observerer vi barna over tid. Vi bruker observasjonsskjemaene: TRAS og Se meg.

Vi gjennomfører to runder med foreldresamtaler hvert barnehageår. I disse samtalene får foreldrene nyttige tilbakemeldinger om sitt barn, men samtalene er også en fin anledning til å vurdere og justere praksis.

Vi ønsker å holde en gjensidig dialog med barnas foreldre, dette skjer hver dag i hente- og bringe situasjoner. Barnehagen har en egen nettside hvor månedsplaner er oppdatert til en hver tid. I løp av barnehageåret får foreldrene tilbud om to foreldresamtaler, og eventuelt flere ved behov.

Brukerundersøkelse blir gjennomført av SU ved jevne mellomrom. Personalet gjennomfører en psykososial undersøkelse hvert andre år. Resultatet fra dette blir grunnlaget for videre jobbing.

Kristiansand kommune har opparbeidet et eget skjema for de som skal begynne på skolen. Barnehagen fyller ut i samråd med foreldrene. Dette for at skolestarten skal bli så bra som mulig for barna.

Årsplanen er skrevet av de pedagogiske lederne i Murtua barnehage SA i samråd med daglig leder.
Samarbeidsutvalget har vært med på prosessen og godkjent planen sommeren 2016.

det du tror om meg
slik du er mot meg
hvordan du ser på meg
det du gjør mot meg
slik blir jeg

ET GODT STED Å VÆRE – ET GODT STED Å LÆRE.
- I MAURTUA SKAPER VI LEKNE, RAUSE BARN MED GOD SELVFØLELSE.

Kristiansands
barnehagen